

Aðalfundur FÍLA

Skýrsla stjórnar - starfsárið 2014-2015

ÁRSSKÝRSLA FÍLA 2014-2015

lögð fram á 37. aðalfundi Félags íslenskra landslagsarkitekta
þriðjudaginn 21. apríl 2015

Gerðarsafni, Hamraborg 4, 200 Kópavogi

Efnisyfirlit

1. Félagið og verkaskipting	3
2. Stjórnarfundir FÍLA	6
3. Félagsfundir FÍLA	6
4. Norrænir fundir	6
5. IFLA World Congress 2014 – Buenos Aires í Argentínu	6
6. IFLA Europe GA 2014 – Osló	7
7. Fulltrúaráð FÍLA	7
8. Félagsmenn og nýliðun	7
9. Samkeppnisreglur FÍLA og samkeppnismál	7
10. Kynningarmál	8
11. Samskiptamál	8
12. Hönnunarmál og verðlaun	9
13. Viðburðir	10
14. Framtíðarsýn	11
Viðaukar:	12

Stjórn FÍLA

Hermann Georg Gunnlaugsson, formaður
Sif Hjaltdal Pálsdóttir, ritari
Eiður Páll Birgisson, gjaldkeri
Þórhildur Þórhallsdóttir, meðstjórnandi
Áslaug Katrín Aðalsteinsdóttir, meðstjórnandi

1. Félagið og verkaskipting

Aðalfundur er æðsta vald í öllum málefnum félagsins.

A. Skipan stjórnar

Stjórn og verkaskipting

Stjórn 2014-2015 og 2013-2014:

Hermann Georg Gunnlaugsson, formaður

Sif Hjaltdal Pálsdóttir, ritari

Eiður Páll Birgisson, gjaldkeri

Áslaug Katrín Aðalsteinsdóttir, meðstjórnandi og fulltrúi FÍLA í Hönnarmiðstöð

Þórhildur Þórhallsdóttir, meðstjórnandi og IFLA-fulltrúi

Stjórn 2012-2013:

Inga Rut Gylfadóttir, formaður

Sif Hjaltdal Pálsdóttir, ritari

Sigríður Brynjólfssdóttir, gjaldkeri

Elíza Guðný Tómasdóttir, meðstjórnandi og formaður laganefndar

Þórhildur Þórhallsdóttir, meðstjórnandi og IFLA-fulltrúi

B. Fastanefndir – hlutverk, markmið og skipan starfsárið 2014-2015

Kallað var eftir skýrslum nefnda og eru þær sem bárust í viðauka aftast í skýrslu stjórnar.

Dagskrárnefnd:

Skipuleggja og sjá um faglegt innra starf félagsins. Setja upp dagskrá fyrir starfsárið og útvega gestafyrirlesara inn á félagsfundum ofl. tengt þeim.

Nefndina skipa:

Berglind Guðmundsdóttir, formaður

Jón Rafnar Benjamínsson

Halla Hrund Pétursdóttir

Samkeppnisnefnd:

Annast tengslamál innan félagsins og utan og kynnir stöðu þess og störf landslagsarkitekta. Samkeppnisefnd fer með umboð félagsins í samkeppnum á vegum þess.

Nefndina skipa:

Hlín Sverrisdóttir.

Inga Rut Gylfadóttir.

Ólafur Melsted

Laganefnd:

Fjallar um breytingar á lögum FÍLA auk þess að fjalla um lagaleg erindi sem berast FÍLA og varðar lög og reglugerðir frá Alþingi og stofnunum samfélagsins.

Nefndina skipa:

Svanhildur Gunnlaugsdóttir, formaður.

Margrét Sigurðardóttir.

Íris Reynisdóttir

Menntanefnd:

Nefndin fer með menntamál landslagsarkitektastéttarinnar, umsjón með inntöku nýrra félaga í FÍLA. Heldur tengsl við helstu menntastofnanir sem mennta landslagsarkitekta.

Nefndina skipa:

Björk Guðmundsdóttir, formaður
Gísli Gíslason
Marta María Jónsdóttir

C. Nefndir um afmörkuð málefni.

Siðanefnd:

Fer með siðferðileg álitamál sem upp koma. Sker úr um ágreining samkvæmt ákvæðum siðareglna félagsins.

Nefndina skipa:

Þórólfur Jónsson, formaður
Guðmundur Rafn Sigurðsson
Helga Aðalgeirsdóttir
Sigurbjörg Ósk Áskelsdóttir

Orðanefnd:

Safnar og setur í orðabanka fagorð á sviði landslagsarkitektúrs, er tengiliður FÍLA við Íslenska málstöð og Orðabók Háskólans.

Nefndina skipa:

Auður Sveinsdóttir, formaður
Yngvi Þór Loftsson
Áslaug Trausadóttir

Skoðendur reikninga FÍLA:

Samkvæmt lögum félagsins.

Skoðendur starfsárið 2014 – 2015

Finnur Kristinsson
Þórólfur Jónsson

D. Vinnuhópar / verkefnastjórnun:

HönnunarMars 2014

Ekki var skipaður verkefnisstjóri FÍLA fyrir HönnunarMars 2015 þar sem FÍLA var ekki með sérstaka dagskrá þetta árið.

Xland.is

Umsjón og uppfærsla á sérstakri heimasíðu í eigu FÍLA sem kynnir verkefni félagsmanna.

Vinnuhópurinn starfsárið 2014-2015:

Heiða Aðalsteinsdóttir
Svava Þorleifsdóttir

Netumsjón og heimasíðan

Uppfærsla og umsjón með heimasíðu og fésbókarsíðu FÍLA. Skipaður var sérstakur hópur til að hafa umsjón með nýrri heimasíðu FÍLA

Fulltrúar starfsárið 2014-2015:

Sif Hjaltadal Pálsdóttir
Svava Þorleifsdóttir
Jón Rafnar Benjamínsson
Sigríður Brynjólfsson
Lilja Kristín Ólafsdóttir

Hópurinn mun ekki starfa áfram sem slíkur og þökkum við þeim fyrir vel unnin störf á starfsárinu. Gert er ráð fyrir að ritari FÍLA, fulltrúi úr dagskrárnefnd og einn fulltrúi sem verður valinn í samráði við stjórn FÍLA hafi umsjón með heimasíðunni og netumsjón FÍLA á nýju starfsári.

Evrópski landslagssáttmálinn (ELC)

Tengiliður félagsins við stjórnvöld og opinberar stofnanir vegna kynningar á sáttmálanum.

Fulltrúar starfsárið 2014-2015:

Einar E. Sæmundsson

Auður Sveinsdóttir

Garðsöguhópur Vinnur að því að skapa grundvöll til rannsókna á sögu garðsins á Íslandi, heimildasöfnun og leit að fjármunum til að rita hana. Hefur samskipti við Minjastofnun varðandi varðveislu og friðun garða samkvæmt lögum um minjavernd.

Fulltrúar starfsárið 2014-2015

Einar E. Sæmundsen

Samson B. Harðarson

Ásta Camilla Gylfadóttir

Þórhildur Þórhallsdóttir

Auður Sveinsdóttir

Fulltrúar í ritstjórnnum.

Fulltrúi í faghópi sem styður við ritstjórn HA – tímarit um hönnun og arkitektúr

Fulltrúar starfsárið 2014-2015:

Heiða Aðalsteinsdóttir

Fulltrúi FÍLA í ritstjórn danska tímaritsins Landskab

Fulltrúar starfsárið 2014-2015:

Ulla R. Pedersen (Ragnar Frank Kristjánsson staðgengill)

Undirbúningsnefnd um málþing FÍLA 2015 – Borgarlandslag – Framtíðarsýn og hönnun nærsvæða í byggð

Stjórn FÍLA sá um undirbúning og skipulags ráðstefnunnar sem verður 30. Apríl 2015 í Húsi Íslenskrar erfðagreiningar og yfirlitssýning FÍLA í Norræna húsinu 30. apríl til 3. maí 2015.

Undirbúningsnefnd um málþing FÍLA 2015 í samstarfi við Landsvirkjun

Auður Sveinsdóttir, Hermann Ólafsson og Hlynur Gauti Sigurðsson munu vinna að undirbúning og skipulags ráðstefnunnar sem verður í byrjun september 2015

E. Fulltrúar í FÍLA í stjórnnum utan félags

IFLA - Fulltrúi

Fíla hefur frá upphafi tekið þátt í alþjóðlegu samstarfi landslagsarkitektafélaganna, þ.e. IFLA Europe og IFLA International. IFLA-fulltrúi FÍLA er Þórhildur Þórhallsdóttir og er hún tengiliður félagsins við IFLA og IFLA Europe. Situr samkvæmt lögum félagsins einnig sem meðstjórnandi í stjórn FÍLA.

Fulltrúi FÍLA í Hönnunarmiðstöðinni

Hönnunarmiðstöð Íslands var sett á laggirnar 15. janúar 2008. Hönnunarmiðstöð er sameiginlega í eigu hönnunarfélaganna á landinu. Mikil gróska hefur verið í starfsseminni frá stofnun þess. Fulltrúi FÍLA er Áslaug Katrín Aðalsteinsdóttir sem hefur séð um tengsl félagsins við Hönnunarmiðstöðina og situr jafnframt sem meðstjórnandi í stjórn FÍLA

Sveinsprófsnefnd í skráðgarðyrkju við starfsmenntunarbrot LBHÍ

Hefur umsjón með undirbúningi og fyrirkomurlagi sveinsprófa.

Fulltrúi starfsárið 2014-2015

Ólafur Melsted

Óeigingjörn félagsstörf

Samtals störfuðu á starfsárinu í stjórn, nefndum og ýmsum vinnuhópum alls 35 einstaklingar í sjálboðaliðastörfum fyrir hönd FÍLA. Það hlýtur að vera nokkuð hátt hlutfall félagsmanna borið saman við önnur fagfélög. Þessir einstaklingar eiga mikinn heiður skilið fyrir vel unnin störf á starfsárinu 2014-2015. Án þessara starfkrafta væri félagið okkar ekki eins öflugt og raun ber vitni.

2. Stjórnarfundir FÍLA

Haldnir voru samtals 17 fundir á starfsárinu (tíu árið 2014 og sjö árið 2015). Þetta eru óvenjulega margir fundir miðað við fyrri ár, en hluti af því er vegna undirbúnings fyrir málþing FÍLA og önnur umfangsmikil málefni sem hafa verið til úrvinnslu.

3. Félagsfundir FÍLA

Samtals voru haldnir 5 almennir félagsfundir á starfsárinu.

- **Fimmtudaginn 25. september** – Almennur félagsfundur / Húsfélag alþýðu
- **Fimmtudaginn 30. október** – Almennur félagsfundur á Selfossi. Gönguferð og Einar Ásgeir ásamt glæsilegum móttökum hjá Oddi og Landform.
- **Föstudaginn 28. Nóvember** – Jólafundur FÍLA í Hönnunarmiðstöðinni. Verðlaunarithöfundurinn Bryndís Björgvinsdóttir kynnti bókina sína.
- **Fimmtudaginn 29. janúar** – Félagsfundur í Toppstöðinni. Andri Snær og Dagný Bjarnadóttir
- **Fimmtudaginn 31. Nóvember** – Gauja Dögg í Hönnunarmiðstöðinni

Síðan er verið að undirbúa vísindaferð hjá Landsvirkjun föstudaginn 15. maí nk.

Sjá nánar skýrslu dagskrárnefndar.

4. Norrænir fundir

Enginn formlegur stjórnarfundur norrænu félaganna var haldinn á árinu, sem er óvenjulegt þó stór hluti okkar hafi hist á IFLA World og Europe fundunum. Búið er að skipuleggja fund 17. september 2015 í Stokkhólmi og í beinu framhaldi verður ráðstefna Oysterseminarium-konferens á vegum sænska félagsins sem eru um landslagsarkitektúr haldin dagana 18.-19. september. Ráðstefnan verður á ensku er opin öllum.

5. IFLA World Congress 2014 – Buenos Aires í Argentínu.

Stærsti viðburður hjá Alþjóðasamtökunum okkar IFLA var haldinn í byrjun júní, en þá var haldinn IFLA heimsfundur og ráðstefna í Buenos Aires í Argentínu dagana 2. til 6. júní. Formaður FÍLA sótti fundinn fyrir hönd félagsins, en heimsfundinn var haldinn í 51. sinn.

IFLA World eru nokkuð stór samtök, en skiptast í 4 svæði, sem eru Ameríka, Evrópa, Afríka og Asía/Kyrrahaf. IFLA Evrópa og IFLA Ameríka bera hita og þunga samtakanna, en Asía/Kyrrahafs-svæðið er þó mjög vaxandi og ánægjulegt að sjá hvað það er fjölbreytilegur og virkur hópur innan þess svæðis samtakanna. Að þessu sinni var unnið með nýja stjórnarskrá IFLA og þar er verið að opna fyrir að stofnað verði nýtt svæði innan IFLA, þar sem Austurlönd nær yrðu eitt svæði, þ.e. að Asía/Kyrrahafssvæðið verði að tveimur svæðum. Næstu heimsfundir FÍLA verða í St. Pétursborg árið 2015, Torínó á Ítalíu árið 2016, í Kanada árið 2017 og Noregi árið 2019.

Á meðal IFLA-fulltrúa á þinginu í Argentínu kom fram mikill áhugi að haldinn yrði heimsfundur á Íslandi og var skorað á formann FÍLA að skoða þennan möguleika. Á stjórnafundi FÍLA 12. júní var síðan ákveðið að skoða

möguleika á að FÍLA standi að umsókn um að halda IFLA World Congress á Íslandi árið 2021. Á fundi IFLA Europe í Ósló í október 2014 var þessi hugmynd kynnt formlega og voru undirtektir mjög góðar. Í framhaldinu var tekin ákvörðun um að fylgja þessu máli eftir og formlegt erindi sent 26. febrúar sl. þar sem FÍLA óskar eftir því að halda IFLA heimsfund á Íslandi árið 2021. Að öllum líkindum verður tillagan kynnt í Moskvu í byrjun júní 2015 og kosið um það hvort við fáum þetta verkefni. Formaður FÍLA mun sækja fundinn og fylgja umsókninni eftir.

6. IFLA Europe GA 2014 – Ósló

Sjá skýrslu IFLA-fulltrúa FÍLA.

7. Fulltrúaráð FÍLA

Fulltrúaráð FÍLA var boðað til fundar 16. maí 2014, en þessi vettvangur hefur ekki verið nýttur sérstaklega áður í störfum félagsins. Hann er skilgreindur sértaklega í lögum félagsins, en þar stendur:

“Formenn nefnda skipa fulltrúaráð FÍLA sem hittist einu sinni á ári með stjórn til þess að samræma starfsemi FÍLA. Nefndirnar skulu starfa samkvæmt starfsreglum sem stjórn FÍLA ákveður í samráði við viðkomandi nefnd. Starfsreglur skulu staðfestar á félagsfundi.”

Þetta er mikilvægur vettvangur til að móta stefnu félagsins og leggja línurnar innan félagsins og í samskiptum út á við. Stefnt er að fundi í fulltrúaráði FÍLA um miðjan maí.

8. Félagsmenn og nýliðun

Félagsmenn í FÍLA við lok starfsársins 2014-2015 eru samtals 95 (97 á síðasta starfsári og 82 þar áður). Fjöldi fullgildra félagsmanna er óbreyttur frá fyrra starfsári.

Skipting:	2015	2014	2013	
• A-gjald er fullt félagsgjald	66	68	60	félagsmenn
• B-gjald er 80% af fullu félagsgjaldi og um það geta sótt félagar sem eru búsettir í lengra en 100 km fjarlægð frá höfuðborgarsvæðinu.	2	2	0	félagsmenn
• C-gjald er 50% af fullu félagsgjaldi. Um það geta sótt: - félagar sem eru búsettir erlendis. - nýir félagar fyrstu tvö árin eftir útskrift. - félagar sem vegna sérstakra aðstæðna, sem stjórn telur gildar, hafa þörf fyrir lækkan árgjalds.	12	10	15	félagsmenn
D-gjald er 10% af fullu félagsgjaldi og er fyrir námsmenn.	13	15	5	félagsmenn
• Heiðursfélagar og félagar 65 ára og eldri , er hafa verið a.m.k. 10 ár í félaginu, eru undanþegnir félagsgjaldi.	2	2	2	félagsmenn

Nýir fullgildir félagsmenn

- **Stefán Jónsson** Útskrifaðist frá Københavns Universitet 26.08.2009
- **Jóhann Sindri Pétursson** Útskrifaðist frá Sveriges Lantbruksuniversitet 09.09. 2014.
- **Gunnar Óli Guðjónsson** Útskrifaðist frá Københavns Universitet 24.10.2014

9. Samkeppnisreglur FÍLA og samkeppnismál

Tvær samkeppnir fóru fram á starfsárinu sem byggðu á samkeppnisreglum FÍLA. **Hugmyndasamkeppni um skipulag og hönnun í Landmannalaugum** á vegum Sveitarfélagsins Rangárbings ytra og var hún m.a. styrkt af Framkvæmdasjóði ferðamannastaða. Inga Rut Gylfadóttir sat fyrir hönd FÍLA í dómnefnd og var einnig formaður dómnefndar. Aí var boðið að skipa fulltrúa og var Eva Huld Friðriksdóttir arkitekt FAÍ þeirra fulltrúi.

Hugmyndasamkeppni um Laugaveg og Óðinstorg var haldin á vegum Reykjavíkurborgar. Oddur Hermannsson var fulltrúi FÍLA og Aí var boðið að skipa fulltrúa og var Gunnar Sigurðsson arkitekt FAÍ þeirra fulltrúi.

Trúnaðarmaður skipaður af FÍLA í báðum samkeppnunum var Ólafur Melsted fulltrúi í samkeppnisnefnd FÍLA.

5. mars 2015 var haldin fundur stjórnar og samkeppnisnefndar FÍLA, þar sem farið var yfir þá reynslu sem hefur skapast innan FÍLA. Sjá nánar skýrslu samkeppnisnefndar.

10. Kynningarmál

- **Heimasíða FÍLA**

Ný heimasíða FÍLA var sett í loftið með viðhöfn á Kjarvalsstöðum 3. júlí 2014 og verður að segjast að þetta hafi verið vel heppnuð aðgerð. Heimasíðan er mikilvægt tæki til að kynna félagið og fyrir hönd félagsins vill stjórn FÍLA þakka því góða fólki sem kom að vinnunni fyrir óeigingjart framlag og vel unnin störf. Hópnum til aðstoðar var ráðinn Anders Møller Nielsen arkitekt FAÍ og er hann höfundur síðunnar. Vinnan tók rúmlega hálf ár og er kostnaður við gerð síðunnar ásættanlegur.

Unnið hefur verið að nokkrum lagfæringum og uppfærðar upplýsingar og ýmis eyðublöð. Auk þess er stefnt að því að útbúa sérstakt svæði fyrir félagsmenn þar sem hægt er að koma á framfæri upplýsingum til félagsmanna og gera fundargerðir innan félagsins aðgengilegar. Einnig er ætlunin að vera með styrktarlínur á heimasíðunni sambærilegt og norrænu félögin eru að gera og verður útfærsla á því skoðað nánar á komandi starfsári. Vonandi kemst að koma því í framkvæmd.

Heimasíðan er lifandi vefur og mikilvægt að félagsmenn séu vakandi yfir mögulegum breytingum og viðbótum sem setja má inn á síðuna. Á síðunni er hægt að birta myndir af Instagram og hvetur stjórnin félagsmenn til að senda inn myndir með merkinu: #filaland

- **Ritnefndafulltrúar FÍLA og nýtt tímarit um hönnun og arkitektúr HA**

3. júní 2014 var undirritaður samstarfsamningur milli 9 hönnunar- og arkitektafélaga ásamt Hönnunarmiðstöð Íslands um útgáfu á nýju tímariti. Verkaskipting er eftirfarandi: 1 ritstjóri ráðinn af Hönnunarmiðstöð, 3 manna ritstjórnarhópur sem sinnir hver um sig þremur félögum og 6 manna bakhópur ritstjórnar. Þannig er tryggt að öll þau félög sem standa að blaðinu hafa bein tengsl inn í ritstjórn. 15. desember 2014 var svo undirritaður samningur þar sem fagfélögin skuldbinda sig til að kaupa eitt eintaka af hverju tölublaði tímaritsins. Sex af samtals níu félögum samþykktu að fara þessa leið. Hin þrjú ákváðu að biðja fram að aðalfundum sínum og ákvörðun um hækkun félagsgjalda hjá sér.

Fyrsta tölublaðið kom út núna í byrjun mars. FÍLA greiðir fasta upphæð fyrir hvert tölublað, sem miðast við fjölda félagsmanna og nema í félaginu hverju sinni.

Sjá nánar upplýsingar í ársreikningi FÍLA og kynningu gjaldkera á fjármálum FÍLA.

- **Ritnefnd Landskab**

Sjá nánar skýrslu fulltrúa FÍLA í ritstjórn Landskab.

11. Samskiptamál

- **Sameiningarmál AÍ, FHI og FÍLA**

Þessi mál hafa legið niðri og ljóst að ekki verður af sameining þessara þriggja félaga á næstunni. Hinsvegar er ljóst að það er hagur AÍ og FÍLA að starfa nánar saman og verður það verkefni á næsta starfsári að skoða það betur. Það er ljóst að FÍLA þarf að efla fjárhagsstöðu félagsins og hækka félagsgjöld hægt og rólega til að geta í framtíðinni staðið undir því að taka þátt í að standa undir rekstri starfsmanns, t.d. 10-20% starfi. Sem stendur eru félagsgjöld FÍLA umtalsvert lægri en hjá AÍ.

- **Ferðamálastofa**

FÍLA-félögum var boðið til fundar hjá Ferðamálastofu þar sem Bob Aitken hélt örerindi og spjall við félagsmenn. Hann fjallaði um uppbyggingu á stígakerfi í Skotlandi, en Skotar setja 1,8 milljónir punda á ári í uppbyggingu og viðhald á opinberum stígum. Góður fundur og þarna vöknudú hugmyndir um að vinna leiðbeiningarrit um uppbyggingu stígargerðar við íslenskar aðstæður.

- **Ríkiskaup og rammasamningur**

Í maí 2014 var fundur hjá Ríkiskaupum þar sem rætt var um uppsetningu og innhald nýs rammasamnings um innkaup á aðkeyptir þjónustu í hönnun og annarri sérfræðiþjónsútu. Hermann Georg og Áslaug Traustadóttir mættu á fundinn, en á fundinum voru einnig önnur fagfélög og mjög jákvætt að við séum með frá fyrstu hendi. Ekkert bólar á nýjum rammasamningi og eldri samningur var framlengdur eina ferðina enn.

- **Rammasamningur við Reykjavíkurborg.**

Rammasamingur sem var í gildi rann út maí 2014 og ekki er kominn fram nýr samningur. FÍLA hefur óskað eftir samráði varðandi fyrirkomulag og útfærslur á nýjum rammasamningi Reykjavíkurborgar um aðkeypta hönnun og ráðgjafabjónustu.

- **Alþingi og umsagnir**

Laganefnd FÍLA fékk tvö frumvörp frá Alþingi til umfjöllunar og vann einfalda breytingu á lögum félagsins. Sjá nánar skýrslu laganefndar.

- **Mannvirkjastofnun**

Í vinnslu eru hönnunarleiðbeiningar fyrir byggingarreglugerð sem Mannvirkjastofnun mun gefa út. Ekkert samráð hefur verið um málið við FÍLA, en málið er í biðstöðu eins og er. Við verðum að fá að koma að þessu verkefni og fá að hafa áhrif. Skoða þarf samstarf við AÍ og SAMARK um þessar hönnunarleiðbeiningar, því þar er m.a. fjallað um frágang utanhúss og á lóð.

- **Umhverfis- og auðlindaráðuneyti**

FÍLA sendi 24. október 2014 erindi til ráðuneytisins þar sem skorað er á ráðuneytið og þar með löggjafarvaldið að yfirfara löggjöf sem snýr að starfsréttindum landslagsarkitekta, séruppdráttum af lóð og mannvirkjalögum. Erindinu hefur ekki enn verið svarað. Frá árinu 1997 hefur löggjafarvaldið ítrekað frestað þessum atriðum þegar mannvirkjalög og aðrar reglur hafa verið til umfjöllunar og snúa að þessu hagsmudmáli. Þessu þarf að fylgja eftir og hefur m.a. verið rætt um að eiga samstarf við SAMARK næstu skref.

- **Aðild FÍLA og félagsmann að BHM**

Formaður FÍLA fundaði með fulltrúum BHM og kynnti sér kosti og kostnað við aðild að BHM. Mikilvægt er að skoða þetta nánar, en þess má geta að kostnaður við slíka aðild fyrir félagið eru umtalsverður og sambærilegur kostnaði við aðild félagsins að IFLA.

- **Landbúnaðarháskóli Íslands.**

Frá því í apríl 2013 hefur stjórn FÍLA ítrekað óskað eftir samtali um stöðu BS-náms í umhverfisskipulagi. Haft var samband við brautarstjóra umhverfisskipulagsbrautar, deildarstjóra umhverfisdeildar Lbhí, fyrrverandi rektor og aðstoðarrektor og núverandi rektor Lbhí. Að lokum átti formaður FÍLA fund með Birni Þorsteinssyni rektor Lbhí 24. október 2014. Niðurstaða fundarins var sú að FÍLA sendi Lbhí formlegt erindi þar sem FÍLA árétti sín faglegu sjónarmið og skori á Lbhí að hefja að nýju umsóknarferli um alþjóðlega viðurkenningu til IFLA Europe, um að BS-nám í umhverfisskipulagi verði viðurkennt grunnnám í landslagsarkitektúr. Sent var erindi til rektors Lbhí 12. nóvember 2014, þar sem skorað er á rektor Lbhí að kynna þau sjónarmið FÍLA sem rædd voru á fundinum 24. október 2014 og koma meðfylgjandi gögnum frá IFLA Europe á framfæri við deildarforseta Umhverfisdeildar Lbhí og brautarstjóra umhverfisskipulagsbrautar. Það er jafnframt mikilvægt að þessi gögn og sjónarmið FÍLA verði kynnt fyrir háskólaráði Lbhí. Engin viðbrögð hafa borist frá Lbhí.

- **Landsvirkjun**

Landsvirkjun á 50 ára afmæli á árinu og í tengslum við það auglýsti Landsvirkjun eftir samstarfi við ýmsa aðila um viðburði á árinu. Í framhaldinu óskaði FÍLA eftir samstarfi um málþing og barst jákvætt svar við erindi FÍLA. Nú liggur fyrir að Landsvirkjun hefur í samstarfi við FÍLA ákveðið að skipuleggja málþing í september 2015. Sjá nánar upplýsingar um skipan undirbúingshóps undir lið 1c.

12. Hönnunarmál og verðlaun

- **Hönnunarmiðstöð Íslands**

Hún er kynningar- og upplýsingamiðstöð fyrir íslenska hönnun á Íslandi og erlendis. Áslaug Katrín Aðalsteinsdóttir er fulltrúi FÍLA í stjórn miðstöðvarinnar. Sjá nánar skýrslu fulltrúa FÍLA í Hönnunarmiðstöð.

- **Hönnunarsjóður Íslands**

Engin úthlutun til félagsmanna á þessu starfsári.

- **Hönnunarsjóður Auroru – Styrkur í maí 2014.**

Félag íslenskra landslagsarkitekta fékk viðbótarstyrk til uppbyggingar og þróunar gagnagrunns á heimasíðunni xland.is og bíðum við spennt eftir því að geta bætt inn verkefnum á vefinn okkar þegar við leggjum allt landið undir. Nýjasta dæmið um notkun hans er erlend teiknistofa sem hefur undirbúið hluta af Íslandsferð sinni byggða á upplýsingum á xland.is.

13. Viðburðir

Núna 30. apríl nk. verður haldið málþing FÍLA 2015 undir yfirskriftinni Borgarlandslag – Framtíðarsýn og hönnun nærumhverfis í byggð. Þingið verður haldið í Húsi Íslenskrar erfðagreiningar.

Við vonum að sem flestir félagsmenn sjái sér fært að mæta á málþingið og njóti erinda frá þremur erlendum landslagsarkitektum sem hafa vakið athygli fyrir hönnun og störf sín, ásamt 6 íslenskum erindum sem hvert er öðru áhugaverðara.

Samhliða málþinginu verður sýning á vinningstillögum í samkeppnum sem haldnar hafa verið undanfarið í tengslum við FÍLA og hafa stuðst við samkeppnisreglur félagsins eða AÍ. Sýningin verður í Norræna húsinu og standur frá 30. apríl til 3. maí 2015.

14. Framtíðarsýn

Nú er 37. starfsár FÍLA á enda og umtalsvert hefur verið unnið í innra starfi félagsins. Við höfum lagt okkur fram um að efla gæðamál í störfum FÍLA og eru vinnureglur nefnda félagsins hluti en jafnframt af því að styrkja samfellu í starfi félagsins þó það verði mannaskipti í nefndum. Einnig er unnið að skipuriti og þar með stefnumótun FÍLA þar sem skilgreint verða hlutverk stjórnar, nefnda og vinnuhópa innan félagsins. Samhliða því höfum við unnið að skipulagi á vistun gagna til að tryggja að við mannaskipti innan félagsins þurfi ekki að finna upp hjólið í hvert skipti. Næstu skref eru að skoða vistun gagna til framtíðar og tryggja eðilega vistun og afritun gagna félagsins.

Á þessum aðalfundi er lögð fram fjárhagsáætlun næsta starfsárs til kynningar og er ætlunin að ræða hana nánar og afgreiða á fulltrúaráðsfundi í maí nk. Með þessu viljum við gera betur grein fyrir því hvernig við stefnum að því að ráðstafa sjóðum félagsins, einni hvernig og hvar við sjáum fyrir okkur að afla frekari tekna fyrir FÍLA.

Nýtt tímarit HA var hleypt af stokkunum og verðum við að standa okkur betur í að koma á framfæri efni á okkar fagsviði og kynna þannig fagið okkar. Hugmyndin að öflugum tímariti hönnuða og arkitekta er göfug og við verðum að fylgja því jákvæða verkefni eftir í verki. Þetta er blaðið okkar.

Garðsögumenning á Íslandi er kannski ekki öflug í samanburði við önnur lönd sem við berum okkur oft saman við. Þó eru það nokkur tímamót þegar erindi barst til FÍLA frá Minjastofnun Íslands 10. mars 2014 í formi minnisblað um friðlýsingu sögulegra garða og garðminja. Þar er óskað eftir samstarfi við garðsöguhóp FÍLA um að skilgreina merka garða sem falla eða fallið gætu undir ákvæði laga um menningarminjar nr. 80/2013. Í lok nóvember 2014 skilaði garðsöguhópur FÍLA af sér greinargerð um verndun nokkurra íslenskra garða, samtals eru þar skilgreindir 11 skráðgarðar. Það er vonandi að þetta mál fái gott brautargengi og ef einhverjir af þessum gördum verða verndaðir samkvæmt lögunum, verður það merkur áfangi sem vert er að fagna.

Landsvirkjun hefur í samstarfi við FÍLA ákveðið að skipuleggja málþing í september 2015 og ljóst að það er ákveðin viðurkenning á þeim verkefnum sem landslagsarkitektar hafa tekið að sér og unnið að í gegnum árin. Við fögnum þessu samstarfi og hlökkum til að takast á við að skipuleggja eitt málþing enn.

Ef það verður niðurstaðan að FÍLA verði falið að undirbúa og skipuleggja heimsþing og ráðstefnu IFLA World á Íslandi árið 2021, þá verður það eitt af aðalverkefnunum á næstu árum og mun vekja athygli á störfum landslagsarkitekta á Íslandi og fylgja eftir mikilvægum baráttumálum FÍLA. Það verður tækifæri til vekja athygli á að efla löggjöf og reglur sem auka gæði nærumhverfis, taka upp markmið Evrópska landslagssáttmálanum um verndun, mótun og þróun landslags upp á næsta stig.

Áhrif félagsins á lög og reglur sem ná til starfssviðs landslagsarkitekta og styrkja fagið eru lítil. Staða okkar í opinberri umræðu er veik. Starfssvið landslagsarkitekta hefur víkkað með árunum, en þó eru nokkur atriði sem við teljum að megi bæta verulega. Hlutfalla félagsmann í opinbera geiranum er mjög lágt eða aðeins um 15% af félagsmönnum, en ef þeim fjölgar þar munu verkefnum okkar hinna fjölga áfram.

Með því að halda heimsfund IFLA árið 2021 felast miklir möguleika í því að styrkja stöðu landslagsarkitekta og landslagsarkitektúrs í íslensku samfélagi. Heimsfundur IFLA World á Íslandi er tækifæri.

Við vonum síðan að sumarið verði hlýtt og sólríkt.
Lifið heil!

Stjórn FÍLA

Viðaukar:

Skýrslur nefnda og vinnuhópa:

- I. Dagskrárnefnd
- II. Laganefnd
- III. Samkeppnisnefnd
- IV. Menntanefnd
- V. IFLA-fulltrúi
- VI. Fulltrúi FÍLA í Hönnunarmiðstöð
- VII. Orðanefnd
- VIII. Ritnefndarfulltrúar FÍLA
- IX. Garðsöguhópur FÍLA
- X. X-LAND heimasíðan

SKÝRSLA DAGSSKRÁRNEFNDAR 2014-2015

Dagsskrárnefnd FÍLA veturinn 2014 – 2015 var skipuð þeim Berglindi Guðmundsdóttur, Jóni Rafnari Benjamínssyni og Höllu Hrund Pétursdóttur.

25. september var fyrsti fundur vetrarins haldinn með nýrri dagsskrárnefnd. Í þetta sinn var farið í kvöldgöngu undir leiðsögn Helgu Mauren Gylfadóttur sagnfræðings og safnvarðar húsadeildar Borgarsögusafns Reykjavíkur og Kristínar Róbertsdóttur formanns Húsfélags alþýðu.

30. október var haldinn fundur á Selfossi. Fyrst fóru fundarmenn í Tryggvagarð, en þaðan var gengið um Austurveg og að borgargarðinum á Selfossi. Marta María Jónsdóttir leiddi hópinn ásamt öðrum lörkum sem eru búsettir á Selfossi. Að því loknu tók Oddur Hermannsson og starfsfólk hans hjá Landform á móti félagsmönnum með stór glæsilegum veitingum.

Að því loknu var Einar Á. E. Sæmundsen mjög áhugavert erindi með heitinu: “Hvað geri ég í vinnunni?”. Ótrúlega fjölbreytt starf sem fræðslufulltrúi Þingvallabjóðgarðs sinnir og mjög áhugavert sjónarhorn sem vakti margar spurningar og vangaveltur um ferðamannastaði, menningarminjar og fagið okkar. Var gerður góður rómur að því að hittast utan höfuðborgarsvæðisins. Jafnvel voru viðraðar hugmyndir að FÍLA færi í skálaferð eða leggði land undir fót. Spurning hvort árshátíðarnefndin margrómaða geri eitthvað úr áformum sínum að endurvekja þann vettvang. Félagsmenn FÍLA eru greinilega alveg til í ný ævintýri.

28. nóvember var jólafundurinn haldinn í Hönnunarmiðstöðinni við Vonarstræti. Heimsyfirráð eða dauði. Formaður kynnti starfsemi IFLA og hvað við erum að gera á þeim vettvangi. Ræddar voru hugmyndir og þema fyrir umsókn FÍLA um að halda heimsfund IFLA á Íslandi eftir nokkur ár. Coobrick, hafnfirsk bílskúrsband var á ljúfum jólalegum nótum og tóku nokkur vel valinn lög.

Bryndís Björgvinsdóttir rithöfundur kynnti bókina Hafnarfjarðarbrandarinn.

Jólasúpa, jólaglög, jólabjór, jólaseriur og piparkökur og fleira jólalegt var á boðstólnum.

29. janúar var haldinn Toppfundur á Toppstöðinni í gömlu varaafstöðinni við Rafstöðvarveg 4 í Elliðaárdalnum. Dagsskráin var fjölbreytt og var sköpunarkraftur, hönnun og hugvit Toppfólks skoðað.

Andri Snær Magnason rithöfundur einn af stofnendum Toppstöðarinnar hélt erindi sem var á grænum nótum og náðu allir góðri jarðtengingu eftir það erindi.

Dagný Bjarnadóttir sýndi okkur gleryfirborðsprufur til að nota utandyra. Boðið var uppá toppbjór, hákarl og harðfisk.

31. mars var haldinn fyrirlestur í Hönnunarmiðstöðinni – skáldaðir staðir- þar sem Guja Dögg arkitekt fjallaði um ljóðrænan módernisma og staðarvitund í sköpun innan manngerðs umhverfis, sjónrænar frásagnir með tengingu í menningarlegt samhengi sitt. Kaffi og páskaegg voru í boði.

21. apríl verður haldinn aðalfundur í Gerðarsafni.

15. maí Landsvirkjun vísindaferð.

Laganefnd FÍLA

Skýrsla fyrir starfsárið 2013-2014 vegna aðalfundar 21. apríl 2015

Hlutverk nefndarinnar er að fjalla um breytingar á lögum FÍLA auk þess að fjalla um lagaleg erindi sem berast FÍLA og varðar lög og reglugerðir frá Alþingi og öðrum stofnunum samfélagsins. Starfsárið 2014-2015 skipuðu nefndina Svanhildur Gunnlaugsdóttir formaður, Margrét Sigurðardóttir og Íris Reynisdóttir.

Nefndinni bárust tvö lagafrumvörp til umagnar á starfsárinu.

Annars vegar var um að ræða frumvarp til laga um breytingu á raforkulögum nr 65/2003 m.s.br. (kerfisáætlun), þingskjal 372, 305. mál. Umsögn var send fyrir hönd félagsins þann 26. nóv. 2014 og var samantektin svohljóðandi:

Það er mat laganefndarinnar að nauðsynlegt sé að marka heildstæða stefnu um uppbyggingu og dreifingu flutningsvirkja á landsvísu, þar sem ekki einungis er litið til hagsmuna framleiðenda og notenda, heldur byggja slík stefna á víðtæku samráði við alla hagsmunaaðila og almenning. Einnig skal skipulagsvald sveitarfélaga virt í hvívetna og það tryggt að flutningsvirki fái þá málsmæðferð sem m.a. skipulagslög nr.123/2010 og lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 kveða á um.

Hins vegar var um að ræða frumvarp til laga um breytingu á lögum nr.106/2000 um mat á umhverfisáhrifum m.s.br., þingskjal 813, 467.mál. Umsögn var send fyrir hönd félagsins og var samantektin svohljóðandi:

Það er mat Félags íslenskra landslagsarkitekta FÍLA að frumvarp það sem nú liggur fyrir um breytingu á lögum nr. 106/2000 sé of víðtækt og verði til þess að seinka og teyja afgreiðslu mála án þess að það tryggi endilega betri gæði skipulagsáætlana. Einnig telur félagið að æskilegast væri að fella alla löggjöf um skipulagsmál, umhverfismat áætlana, mat á umhverfisáhrifum, mannvirki og aðrar framkvæmdir inn í eina heildarlöggjöf.

Slík löggjöf myndi einfalda stjórnsýslu og vinnuferla, auka skilvirkni í þessum málaflokki og auka skilning almennings á skipulags- og byggingarmálum í landinu.

Engin önnur formleg lagaerindi bárust nefndinni til umfjöllunar eða umsagnar.

Auk þessara umsagna vann laganefndin tillögu að breytingu á lögum félagsins sem tekin verður fyrir á aðalfundi félagsins þann 21. apríl næstkomandi. Lögd er til breyting á 6. gr. laganna, þar sem D-gjald fyrir námsmenn verði hækkað úr 10% af fullu félagsgjaldi í 20%. Það er gert til þess að mæta kostnaði við útgáfu tímaritsins HA, sem félagið gefur út ásamt 8 öðrum fagfélögum undir formerkjum Hönnunarmiðstöðvar Íslands. Tímaritið kemur út tvisvar á ári og er sent á alla félagsmenn.

Selfossi, 31. mars 2015, fyrir hönd laganefndar
Svanhildur Gunnlaugsdóttir, formaður laganefndar FÍLA

Laganefnd FÍLA

Vinnureglur lagðar fram á aðalfundi 21. apríl 2015

Hlutverk laganefndar FÍLA:

Hlutverk nefndar er að fjalla um breytingar á lögum FÍLA auk þess að fjalla um lagaleg erindi sem berast FÍLA er varða lög og reglugerðir frá Alþingi ásamt öðrum stofnunum samfélagsins.

Verklag nefndarinnar og samskipti við stjórn FÍLA:

Nefndinni ber að funda fljótlega eftir aðalfund og koma sér saman um formann nefndarinnar. Sá fundur getur ef þannig stendur á, verið símafundur og jafnvel netsamskipti. Á þeim fundi skal nýjum nefndarmönnum kynnt starfsemi og hlutverk nefndarinnar, gildandi lög félagsins og umsagnir við lagafrumvörp frá síðasta starfsári. Hafi enginn nefndarmanna setið í nefndinni áður, skal afla gagna frá fráfarandi nefnd. Nefndin skal einnig funda amk. mánuði fyrir aðalfund félagsins, þar sem gengið er frá skýrslu fyrir starfsárið og lagabreytingar undirbúnar, gerist þess þörf. Þess á milli skal nefndin funda eins og þörf krefur. Æskilegt er að nefndin fundi með stjórn FÍLA einu sinni á hverju starfsári og umfram það eins og þörf krefur.

Þegar fyrirspurn berst frá opinberum aðilum til stjórnar FÍLA, um umsögn/athugasemdir vegna lagafrumvarpa, tekur nefndin við erindinu og fjallar um það. Nefndin metur í hverju tilviki fyrir sig, hvort þörf sé á umsögn eða ekki. Ef nefndin telur að veita beri umsögn, leggur hún umsögnina fyrir formann FÍLA / stjórn FÍLA áður en hún er send viðkomandi aðila. Senda skal afrit af endanlegri umsögn á ritara FÍLA.

Við gerð umsagna við lagafrumvörp og önnur erindi skal nefndin m.a. hafa að leiðarljósi hvort frumvarpið hafi áhrif á :

- starfsumhverfi landslagsarkitekta
- landslags- og garðbyggingarlist
- landnotkun og þróun byggðar
- náttúru- og menningarverðmæti

Gagnavarsla:

Umsagnir nefndarinnar við lagafrumvörp sem og tillögur að breytingum á lögum FÍLA, skal senda á ritara FÍLA, sem varðveitir umsagnir og lagabreytingar. Umsagnir skulu varðveittar bæði rafrænt og á útprenti, ásamt öðrum skjölum félagsins.

13. apríl 2015

Svanhildur Gunnlaugsdóttir, formaður laganefndar FÍLA

Margrét Sigurðardóttir

Íris Reynisdóttir

Reykjavík dags. 13. apríl 2015

Stjórn FÍLA
Vonarstræti 4b
101 Reykjavík

SAMKEPPNISNEFND FÍLA Vetrarstarf 2014-2015

Nefndarmenn:

Inga Rut Gylfadóttir
Hlín Sverrisdóttir
Ólafur Melsted

Samkeppnisreglur

Ákveðið var og samþykkt á aðalfundi félagsins 2012 að farið yrði í að koma á samkeppnisreglum FÍLA.

Stjórnin sá mikla möguleika í að koma á okkar eigin samkeppnisreglum og varð það ofan á. Þetta var aðallega gert til að styrkja fjárhag félagsins, sem að okkar mati hefur tekist prýðilega.

Eftir að við höfðum haldið okkar fyrstu samkeppni var allur stofnkostnaður við gerð reglnanna greiddur upp, þýðinga og lögfræðikostnaður. Þetta náðist að hluta til með framlagi félagsmanna (teiknistofanna) og svo með þóknun sem greidd var vegna fyrstu samkeppnina sem við héldum.

Útgáfa Samkeppnisreglna

Þann 31. janúar 2013 var fyrsta útgáfa af samkeppnisreglum FÍLA tilbúin og samþykkt af stjórn og laganefnd félagsins. Sú útgáfa var notuð í okkar fyrstu samkeppni: Öskjuhlíðarsamkeppni.

Fyrir aðalfund félagsins í apríl 2013 voru unnar nokkrar breytingar á 1. útgáfu samkeppnisreglnanna, sum atriði þurfti að skýra betur og öðrum þurfti að breyta. Þessi 2. útgáfa af samkeppnisreglum FÍLA lá til samþykkis aðalfundar 2013 og var samþykkt.

Markmið:

Fyrir utan það að bera faglega ábyrgð á samkeppnum og vinna náð og faglega að samkeppnishaldi, að aðstoða útbjóðanda samkeppninnar við val á dómnefndarmönnum, ritara og ráðgjöfum í samræmi við reglurnar og fleira var markmið nefndarinnar að halda 1-2 samkeppni á ári fyrst um sinn. Þetta var hugsað svo við litla félagið færum ekki of geyst af stað, til að læra inná reglurnar og fá reynslu í samkeppnishaldi.

Þetta markmið hefur náðst.

1. Opin hugmyndasamkeppni um Öskjuhlíðina. Verkkaupi Reykjavíkurborg. Skil í samkeppni Haust 2013.
2. Heildarskipulag í Landmannalaugum - forvalskeppni. Verkkaupi Rangárþing ytra. Haust/vetur 2014
3. Hugmyndasamkeppni um Laugaveg og Óðinstorg – forvalskeppni. Skil í samkeppni vetur 2014.

Trúnaðarmaður

Í þeim samkeppnum sem við höfum haldið höfum við tilnefnt trúnaðarmann úr okkar röðum:

- Öskjuhlíðin var það Auður Sveinsdóttir
- Landmannalaugar og Laugavegs og Óðinstorgs var það Ólafur Melsted.

Forvaldsfulltrúar:

Þar sem um ræðir forvalskeppni höfum við tilnefnt forvaldsfulltrúa úr okkar röðum:

- Í Landmannalaugum var það Hlín Sverrisdóttir
- Í Laugavegi / Óðinstorgi var það Inga Rut Gylfadóttir

Aðrir forvaldsfulltrúar koma frá verkkaupa og er misjafnt hversu margir þeir hafa verið.

Dómnefnd

Í samkeppnum hingað til höfum við tilnefnt tvo fulltrúa, og hefur annar aðilinn komið frá AÍ og hinn frá FÍLA. Verkkaupi hefur tilnefnt þrjá dómnefndarfulltrúa með samþykki okkar, þar sem við höfum lagt áherslu á að meirihluti dómnefndar sé fagaðili.

Dómnefndarfulltrúar úr okkar röðum (FÍLA) voru:

- Öskjuhlíð var það Berglind Guðmundsdóttir og Hlín Sverrisdóttir var ritari dómnefndar f.h verkkaupa
- Landmannalaugar var Inga Rut Gylfadóttir formaður dómnefndar og Gísli Gíslason FÍLA var ritari dómnefndar f.h verkkaupa.
- Óðinstorg og Laugavegur var það Oddur Hermannsson

Samstarf við AÍ: Við höfum reynt að vera í samstarfi við AÍ um val á dómnefndarfulltrúum. Félagar innan okkar raða sem hafa setið í dómnefnd þar sem AÍ hefur haldið utan um samkeppni undanfarin ár:

- Auður Sveins í Stöng í Þjórsárdal
- Úlla Rolf Pedersen í Geysi
- Inga Rut Gylfadóttir í Gullfossi
- Hlín Sverrisdóttir í Háskólasamkeppni
- Ólafur Melsted í Stóruð

Endurskoðun á samkeppnisreglum

Á þessu starfsári höfum við yfirfarið, endurskoðað og gert tillögu að enn frekari endurbótum á samkeppnisreglum okkar, sem við viljum leggja fyrir aðalfund 2015.

Verklagsreglur samkeppnisnefndar

Samkeppnisnefnd hefur unnið að verklagsreglum nefndarinnar og eru þær í viðhengi.

Með vinsemi og virðingu,

Inga Rut Gylfadóttir

Formaður

Reykjavík dags. febrúar 2015

SAMKEPPNISNEFND FÍLA

Verklagsreglur

- Samkeppnisnefnd FÍLA tilnefnir trúnaðarmann sem stjórn FÍLA skipar að höfðu samráði við útbjóðanda.
- Fulltrúar FÍLA í dómnefndum eru tilnefndir af samkeppnisnefnd og skipaðir af stjórninni. Á hverju starfsári skráir ritari FÍLA lista yfir þá félagsmenn sem vilja taka þátt í dómnefndarstörfum á vegum félagsins. Fyrir hverja samkeppni er leitað eftir áhuga þeirra að taka að sér dómnefndarstörf í viðkomandi samkeppni. Fulltrúi/fulltrúar eru síðan tilnefndir af samkeppnisnefnd og í kjölfarið skipaðir af stjórninni. Óski dómnefndarmaður FÍLA að láta af störfum í dómnefnd skal hann leita til FÍLA sem skipar nýjan fulltrúa í hans stað í samráði við útbjóðanda, samkvæmt tilnefningu samkeppnisnefndar félagsins.
- Komi upp álitamál varðandi hæfni keppenda skal trúnaðarmaður hafa samband við stjórn FÍLA sem leitar eftir áliti samkeppnisnefndar.
- Komi upp álitamál varðandi dómsstörf sem ekki verða leyst í dómnefndinni skal formaður dómnefndar í samráði við trúnaðarmann leita til stjórnar FÍLA sem leitar úrlausnar í samráði við útbjóðanda að undangengnu áliti samkeppnisnefndar. Komi upp álitamál á einhverju stigi dómnefndarstarfa, hvað varðar framkvæmdsamkeppni, skal dómnefnd leita til útbjóðanda, sem leitar úrlausnar í samráði við FÍLA.
- Samkeppnisnefnd skal lesa yfir og samþykkja samkeppnislýsingu áður en hún er gefin út og veita álit og ábendingar eftir þörfum er varðar störf dómnefndar og reglur keppinnar.
- Forvaldsfulltrúi er skipaður af samkeppnisnefnd. Laun hans skulu vera samkvæmt þeim texta sem dómnefndarfulltrúar fá greitt á hverjum tíma.

SKÝRSLA MENNTANEFNDAR 2014-2015

Aðalfundur 21.apríl 2015.

Hlutverk nefndarinnar er að fara með menntamál stéttarinnar, umsjón með inntöku nýrra félaga í FÍLA ásamt því að halda tengsl við helstu menntastofnanir. Menntanefnd FÍLA veturinn 2014-2015 var skipuð þeim Björk Guðmundsdóttur formanni, Gísli Gíslasyni og Mörtu Maríu Jónsdóttur.

Helstu verkefni menntanefndar á liðnu ári voru:

- **Umsagnir vegna löggildingu á starfsheiti.** Leitað var til menntanefndar um álit vegna umsókna um löggildingu á starfsheiti og mælti nefndin með löggildingu í flestum tilvikum. Nefndin gerði athugasemdir við eina umsókn.
- **Reglur um starfsheiti til lönaðarráðuneytis.** Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið óskaði aftur eftir að félagið skilaði inn reglum við mat á umsóknum um leyfi til að kalla sig landslagsarkitekt¹, sbr. 1.-3. gr. laga nr. 8/1996, um löggildingu nokkurra starfsheita sérfræðinga í tækni- og hönnunargreinum, með síðari breytingum. Menntanefnd FÍLA fór yfir reglur sem búið var að taka saman, því var skilað inn til stjórnar. Í framhaldi var haldinn fundur með ráðuneytinu og eftir fundinn fóru stjórn FÍLA og Menntanefnd FÍLA aftur yfir reglurnar, einfölduðu og betrubættu.
- **Samantekt á upplýsingum um útskrifaða nemendur í umhverfisskipulagi frá LBHÍ.** Menntanefnd FÍLA óskaði eftir upplýsingum um fjölda og afdrif útskrifaðra til að fá betri yfirsýn um stöðu háskólamenntunar er tengist faginu og kynnti á fundi með stjórn FÍLA þann 9.2.2015.
- **Fundir menntanefndar.** Haldnir voru 4 fundir í Menntanefnd FÍLA þar sem m.a. var fjallað um framtíðarfyrirkomulag menntunar á sviði landslagsarkitektúrs á Íslandi og reglur um starfsréttindi á fagsviðinu, ásamt nokkrum öðrum fundum með stjórn. Þá tók nefndin þátt í sameiginlegum fundi fulltrúa FÍLA og AÍ um menntamál þann 11.11.2014.

fyrir hönd menntanefndar
Björk Guðmundsdóttir

¹ (Landslagshönnuður)

Ársskýrsla IFLA fulltrúa fyrir starfsárið 2014-2015

Hjá IFLA Europe var árið viðburðarríkt eins og vanalega. Ný heimasíða IFLA var sett í loftið eftir að gamla heimasíðan var eyðilögð í nokkrum netárásam. Heimasíðan er virka vel og hvet ég félagsmenn til að kíkja þangað inn öðru hvoru. Formaður IFLA Europe, Ana Luengo frá Spáni, hefur verið dugleg að skrifa fréttabréf (bulletin) sem má lesa inn á heimasíðunni. Einnig eru settar þangað fréttir af viðburðum og ráðstefnum sem eru haldnar víða um heim.

<http://iflaonline.org/> og <http://iflaeurope.eu/>

Aðalfundur IFLA Europe var haldinn í Osló í október 2014. Þema fundarins var Landslag og lýðræði og í lok fundar var samþykkt sameiginleg ályktun allra aðildarfélaga út frá því þema. Ályktunin er með í ársskýrslu sem viðhengi.

Einhverjar breytingar voru gerðar á stjórn IFLA Europe en Marina Cervera sem hefur undanfarin 5 ár starfað sem ritari og verið mjög afkastamikil lét af störfum. Í stað hennar tók við Bernard Capelle frá Belgíu. Einnig lét af störfum Jeremy Dennis frá Danmörku sem hefur verið gjaldkeri í 4 ár. Við því starfi tók Marc Claramunt frá Frakklandi. Aðrir stjórnarmenn eru:

Formaður: Ana Luengo – Spáni

Formaður menntanefndar: Tony Williams – Írlandi

Formaður fagnefndar: Andrei Condoros – Rúmeníu

Stofnfélagar EFLA (í dag IFLA Europe) voru gerðir að heiðursfélögum á síðasta aðalfundi. Meðal stofnfélaga var Jette Abel sem allir þeir sem hafa lært við KVL kannast vel við.

Stefnt er að því að búa til gagnagrunn yfir félagsmenn IFLA Europe. Markmiðið er að gefa félagsmönnum fleiri tækifæri til að vinna á evrópskum vettvangi. Með því mun styrkur félagsins aukast og einnig getur slíkur gagnagrunnur styrkt þá vinnu sem er í gangi að auðvelda frjálst flæði landslagsarkitekta innan Evrópusambandsins og EFTA. Til að komast í þennan gagnagrunn mun hver og einn þurfa að sækja sjálfur um á þar til gerðri heimasíðu og gefa þar upp viðeigandi upplýsingar. Vinna við gagnagrunninn er í fullum gangi og munu frekar upplýsingar koma frá formanni IFLA Europe þegar líður á sumarið.

Hjá IFLA Europe hefur á árinu verið lögð áhersla á að halda áfram þeirri vinnu við að fagið landslagsarkitektúr verði viðurkennt sem starfsgrein innan Evrópusambandsins samkvæmt tilskipun 2005/36/EB um viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi (Art.49a of the Professional Qualification Directive PQD 2005/36/EG) . Með því verður flæði landslagsarkitekta auðveldara innan sambandsins. Ísland, Noregur og Liechtenstein eiga einnig aðild að þessum samningum. Ennþá er óljóst hvenær þetta mál næst í gegn þar sem enn eru nokkur úrlausnarefni eftir. T.d þarf fagið að vera löggilt í meira en helming landanna og menntun að fá ákveðna viðurkenningu. Hægt er að lesa um tilskipunina hér á íslensku:

<http://www.efta.int/media/documents/legal-texts/eea/other-legal-documents/translated-acts/icelandic/i32005L0036.pdf>

Einnig hefur stjórn IFLA Europe unnið mikið í að vera sýnileg í allri umræðu um landslag hjá Evrópuráðinu (European Commission) og mætt á fundi varðandi stór verkefni eins og *Group of Green infrastructure* og *No net loss in Biodiversity*. Þetta eru áhugverð verkefni sem hægt er að lesa um hér:

http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/nnl/index_en.htm

http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/index_en.htm

Næstu fundir verða:

Aðalfundur IFLA Europe:

2015 – Portugal, Lissabon 16.-18. Október

2016 - Tyrkland

2017 – Rúmenía

IFLA World Congress

2015 – Rússland. Aðalfundur IFLA í Moskvu 8-9 júní og ráðstefnan í St. Pétursborg, 10-12. Júní.

2016 – Ítalía, Torino í apríl

2017 – Kanada, Montreal

Ekki var haldinn norræn fundur á árinu. Næsti norræni fundur verður haldinn í Stokkhólmi í september.

IFLA fulltrúi FÍLA,

Þórhildur Þórhallsdóttir

LANDSCAPE DEMOCRACY

Landscape Democracy is a form of planning and design in which all citizens are meant to participate equally, either directly or through elected representatives in the proposal, development and establishment of the rules by which their landscape and open spaces are shaped.

The undersigned, as representatives of the 34 National Associations of the European Region of the International Federation of Landscape Architects, having considered Landscape democracy at our general assembly in Oslo,

WE BELIEVE

landscape is integrative

It functions as a platform to get people together to consider the future of the places they want to live in

democracy is participative

It means involving people and including them as part of the decision making process

Understanding that landscape is a cultural construct, developed through an organic and cumulative process, forming part of a common heritage which is central to the development of life quality,

Conscious that Europe's citizens' present day situation is affected by climate change and globalization processes, which are contributing to social fragmentation, ecological imbalance and loss of cultural identity

Realizing there is an urgent need to shape our landscape for the benefit of all, preventing unsustainable exploitation, and forming a participative governance system, that will ensure appropriate responses to growing urbanisation, industrialisation and pollution.

WE URGE

the Council of Europe, the European Union and all IFLA Europe Member States to develop a holistic vision regarding cultural, social, political, environmental, and economic balance beyond political borders, while

Advocating cultural policies in order to enhance education, training and professional competences so as to raise awareness with regard to landscape heritage and perception,

Ensuring a democratic vision capable of reasserting collective interests, surpassing cultural differences, strengthening the links between people and their environment,

Establishing landscape policies and programs that will ensure plural and collective participation,

Developing landscapes with local communities so that environmental challenges are addressed, drawing from local conditions and technologies for energy efficient landscapes and ecological integrity,

Promoting financial tools and managerial systems that enable communities to protect and improve their landscapes,

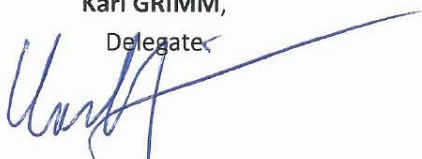
Recognising that IFLA Europe has the professional expertise, creative approach and holistic vision essential for the delivery of resilient societal solutions.

Following other international and European texts on the matter such as:

- *The European Social Charter* (CoE, 1961)
- *The World Heritage Convention* (Paris, 1972), whose *Operative Guidelines* first expressed the notion of Cultural Landscapes
- *The Recommendation on participation by the people at large in cultural life and their contribution to it* (UNESCO, Nairobi, 1976), which enhances an ample vision of democratic participation
- *The Action Plan on Cultural Policies for Development* (UNESCO, Stockholm, 1998), which recognises the importance of civil society within a democratic framework
- *The European Landscape Convention* (CoE, Florence, 2000)

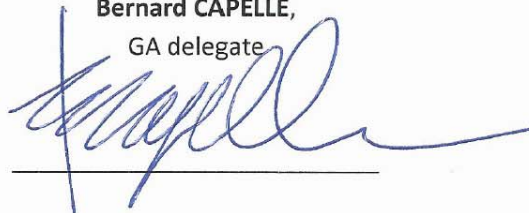
AUSTRIA [ÖGLA]

Karl GRIMM,
Delegate

BELGIUM [ABAJP-BVTL]

Bernard CAPELLE,
GA delegate

BULGARIA [ULAB]

Katinka MIHOVA
Delegate

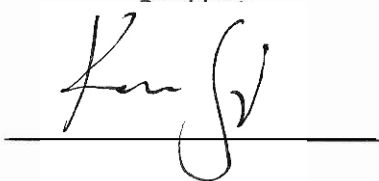
CZECH REPUBLIC [CZLA]

Igor KYSELKA,
Delegate

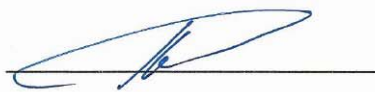
DENMARK [DL]

Karen SEJR,

ESTONIA [ELAU]

Teele NIGOLA,
Delegate

FINLAND [MARK]

Arto KAITURI,
President

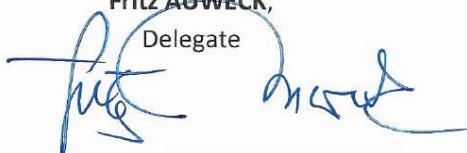
FRANCE [FFP]

Karin HELMS,
Delegate

GERMANY [BDLA]

Fritz AUWECK,
Delegate

GREECE [PHALA]

Thanos SKLAVENITIS,
President

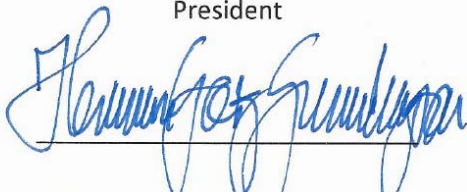
HUNGARY [HALA]
Gyöngyvér SZABÓ,
Delegate

IRELAND [ILI]
Tony WILLIAMS,
President

ICELAND [FILA]
Hermann Georg GUNNLAUGSSON,
President

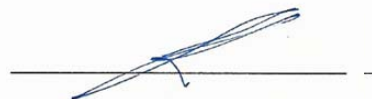
ISRAEL [ISALA]
Leor LOVINGER,
Delegate

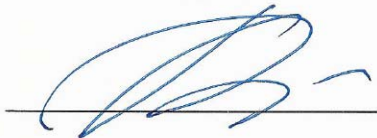
ITALY [AIAPP]
Ana SESSAREGO,
Delegate

LATVIA [LAAB]
Lilita ZELTINA,
Delegate

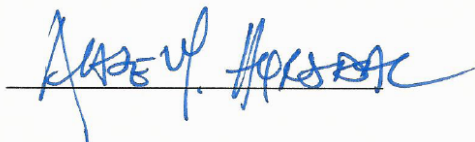
LITHUANIA [LALA]
Vaiva DEVEIKIENĖ,
President

NETHERLANDS [NVTI]
Gertjan JOBSE,
Delegate

NORWAY [NLA]
Aase HØRSDAL,
President

POLAND [SAK]
Urszula FORCZEK-BRATANIEC,
Delegate

PORTUGAL [APAP]
Margarida CANCELA D'ABREU,
Delegate

ROMANIA [ASOP]
Alexandru CIOBOTĂ,
President

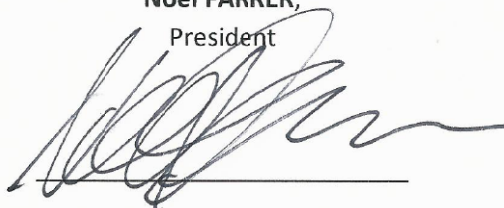
SERBIA [UPAS]
Andreja TUTUNDZIC,
Delegate

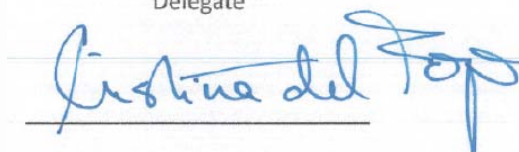
SWITZERLAND [BSLA]
Christian TSCHUMI,
Delegate

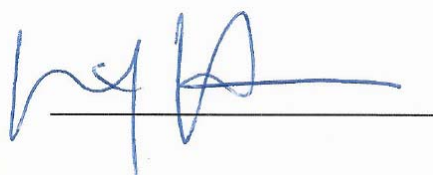
UNITED KINGDOM [LI]
Noel FARRER,
President

SPAIN [AEP]
Cristina DEL POZO,
Delegate

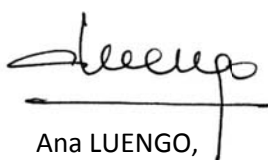
SWEDEN [SVERIGES ARKITEKTER]
Liv SONNTAG,
President

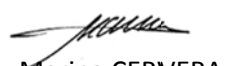
TURKEY [CTLA]
Ayşegül ORUÇKAPTAN,
President

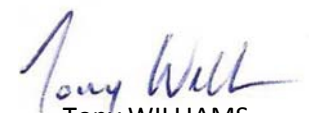
The Executive Council of IFLA EUROPE certifies this document, as elected representatives of the 34 national associations that comprise the Federation,

Ana LUENGO,
President

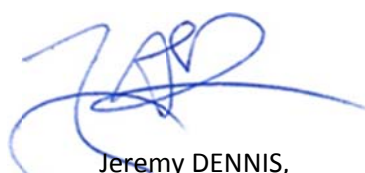
Marina CERVERA,
Secretary General

Tony WILLIAMS,
Vice President Education

Andrei CONDOROS
Vice President Professional Practice

Jeremy DENNIS,
Treasurer.

IFLA EUROPE General Assembly, Oslo, Norway, October 2014.

Hönnunarmiðstöð Íslands 2014 - 2015

Starfsemi Hönnunarmiðstöðvar Íslands hefur verið með líku sniði og undanfarin ár en 2014 er sjöunda starfsár miðstöðvarinnar.

Aðalfundur Hönnunarmiðstöðvar var haldinn í maí 2014 og aðalfundur fyrir yfirstandandi starfsár verður haldinn í lok maí n.k. og af því tilefni gefin út skýrsla fyrir starfsárið 2014 – 2015. Nákvæmari upplýsingar varðandi Hönnunarmiðstöð Íslands og viðfangsefni miðstöðvarinnar verður að finna þar.

HLUTVERK HÖNNUNARMÍÐSTÖÐVAR

Hönnunarmiðstöð er kynningar- og upplýsingamiðstöð fyrir íslenska hönnun á Íslandi og erlendis. Það er ástæða til að undirstrika að FÍLA er einn af eigendum Hönnunarmiðstöðvar og mikilvægt fyrir félagið og einstaka félagsmenn að hafa hugfast að hlutverk miðstöðvarinnar er fræðsla, stuðningur, kynning og aðstoð við okkur sem eigum hlutdeild í miðstöðinni.

HÖNNUNARSTEFNA

Föstudaginn 26.ágúst var ráðstefnan Nýr farvegur – Ráðstefna um mótun hönnunarstefnu Íslands haldin í Hörpu. Fyrirlesarar voru bæði íslenskir og erlendir. Meginspurningar sem fyrirlesarar veltu fyrir sér snéru að gildi hönnunar fyrir samfélagið, áhrif hönnunar á velgengni fyrirtækja og óhjákvæmilega umbreytingu yfir í umhverfisvænni lífnaðarhætti.

STEFNUMÓTUNARFUNDUR HÖNNUNARMÍÐSTÖÐVAR

Stefnumótunarfundur var haldinn á Kolsstöðum í Borgarfirði árið 2009 og fimm árum síðar var ákveðið að safna saman öflugum hópi á ný til að móta stefnu fyrir Hönnunarmiðstöð Íslands næstu árin. Í hópnum voru meðal annarra tveir fulltrúar hvers félags og tóku Áslaug Katrín Aðalsteinsdóttir og Dagný Bjarnadóttir þátt í vinnudeginum fyrir hönd FÍLA. Fundurinn var haldinn 13.nóvember 2014 í Bláa lóninu en Bláa lónið er styrktaraðili Hönnunarmiðstöðvar

HÖNNUNARVERÐLAUN

Hönnunarverðlaun Íslands 2014 voru afhent við hátíðlega athöfn í Kristalsal Þjóðleikhússins 20. nóvember. Verkefnið Austurland / Designs from Nowhere eftir Körnu Sigurðardóttur og Pete Collard hlaut verðlaunin. Sigurvegararnir hlutu peningaverðlaun að upphæð 1.000.000 krónur, veitt af iðnaðar- og viðskiptaráðherra. Verðlaunahafi hlaut einnig verðlaunagrip grip hannaðan af grafísku hönnuðunum Birni Loka Björnssyni, Elsu Jónsdóttur í samstarfi við vöru- og upplifunarhönnuðinn Kristínu Maríu Sigþórsdóttur. Það má geta þess hér að verðlaunagripurinn hlaut verðlaun FÍT sem veitt voru á HönnunarMars árið 2015

HÖNNUNARSJÓÐUR

Hönnunarsjóður heyrir undir atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti. Tekjustofn sjóðsins er árlegt framlag sem Alþingi ákveður á fjárlögum. Opnað var fyrir umsóknir í Hönnunarsjóð 30.nóvember 2013. Fyrsta umsóknarferli sjóðsins fór vel af stað og umsóknir voru margar og vandaðar og langt umfram það fjármagn sem var til ráðstöfunar. Það voru skýr skilaboð um mikilvægi sjóðsins. Síðan hafa mörg verkefni verið styrkt og mikið af ferðastyrkjum verið úthlutað.

Á þessu ári eru áætlaðar 4 úthlutanir og hefur fyrsta úthlutun þegar farið fram, ferðastyrkir sem úthlutað var 2.mars. Nú er opið fyrir umsóknir um þróunar- og rannsóknarstyrki, verkefnastyrki og markaðs- og kynningarstyrki hönnunarsjóðs auk ferðastyrkja, umsóknarfrestur er til 28.apríl og úthlutað verður 28.maí. Umsóknum skal skilað rafrænt í sérstöku umsóknarformi sem hægt er að nálgast á vefsíðu sjóðsins. Úthlutun stóru styrkjanna er tvisvar á ári en ferðastyrkjum er úthlutað fjórum sinnum á árinu. Allar nánari upplýsingar um sjóðinn er að finna á heimasíðu Hönnunarmiðstöðvar <https://sjodur.honnunarmidstod.is/> og í fréttabrefi sem er sent út reglulega.

HÖNNUNARMARS

HönnunarMars fór fram í sjöunda sinn og var haldinn 12. - 15.mars 2015. Íslenskir hönnuðir og arkitektar eru þar í lykilhlutverki og standa á bak við flesta viðburði sem boðið er til en áhugi erlendra hönnuða vex með hverju ári. Aldrei hafa fleiri tekið þátt eða fleiri viðburðir verið skráðir og hátíðin var mjög vel sótt þrátt fyrir rigningu og rok. Engin samsýning var á vegum FÍLA í ár en einhverjir félagsmenn tóku þátt í sýningum á hátíðinni.

Fyrirlestrardagur var á opnunardegri HönnunarMars líkt og undanfarin ár og var haldinn í Hörpu. Þemað á fyrirlestradeginum var Play away og áherslan á mikilvægi leiks í skapandi ferli. Framúrskarandi fyrirlesarar veittu innblástur með reynslu sinni og þekkingu og dagurinn var einkar vel sóttur.

Kaupstefnumótið DesignMatch var haldið 13.mars í samstarfi við Norræna húsið. Þetta var sjötta skiptið sem kaupstefnumótið var haldið og hefur það mælst vel fyrir hjá þáttakendum.

FRÆÐSLA OG KYNNINGARSTARF

Fastir liðir í starfi Hönnunarmiðstöðvar eru í dagatali á síðu miðstöðvarinnar, allir viðburðir eru kynntir á heima- og facebooksíðum og fréttabréf eru send út reglulega

FYRIRLESTRARÖÐ

Í vetur skipulagði Hönnunarmiðstöð fyrirlestra í samvinnu við Listaháskóla Íslands og Listasafn Reykjavíkur. Fyrirlestrarnir fóru fram í Hafnarhúsinu og voru haldnir einu sinni í mánuði á fimmtudögum kl 20.00. Dagsetningar fyrirlestranna eru í dagatali Hönnunarmiðstöðvar og eru kynntar á haustin. S.I.

vetur er búið að halda 6 fyrirlestra og síðasti fyrirlestur vetrarins verður haldinn í kvöld 10. apríl 2014 og hefst að venju klukkan 20.00

HÖNNUÐIR HITTAST

Hönnunarmiðstöð stóð líkt og undanfarin ár fyrir fræðslu- og spjallfundum s.l. vetur, fjórða árið í röð. Fundirnir snerust að miklu leyti um Hönnunarmars og það sem tengist hátíðinni en einnig um almennari efni.

UPPLÝSINGAR Á HEIMASÍÐU

Síða Hönnunarmiðstöðvar <http://www.honnunarmidstod.is/Forsida/> geymir mikið af upplýsingum varðandi allt er snertir hönnun og sífellt er bætt í þann gagnabanka bæði í texta og upptökum m.a. frá fyrirlestrum og fundum. Samningar - yfirlit yfir styrki - sjóðir - hönnunarnám - ráðstefnur og sýningar, hagnýt ráð o.fl.. Á síðastliðnu starfsári var aftur rætt um endurnýjun heimasíðunnar og þá jafnframt um áhuga aðildarfélaganna á sameiginlegri heimasíðu fyrir alla. Nokkur félög eiga nýjar eða nýlegar heimasíður meðan önnur eru með gamlar. Ákveðið var að stofna starfshóp um þessa vinnu þar sem einn fulltrúi komi frá hverju félaganna. Enginn sameiginlegur fundur hefur enn verið haldinn.

ÚTGÁFA TÍMARITS

Hugmynd um útgáfu sameiginlegs tímarits um arkitektúr og hönnun kom fram á verkefnafundi Hönnunarmiðstöðvar í júní 2013. Árið 2014 var samningur um útgáfuna undirritaður af fulltrúum félaganna og Hönnunarmiðstöð. Hvert félag skipaði einn fulltrúa til að sinna málefnum tengdum útgáfunni. Þrír úr þeim hópi voru valdir til að mynda ritstjórnarhóp og gæta hagsmuna allra félaganna en sex manns mynda svo bakhóp ritstjórnar. Hönnunarmiðstöð sá um ráðningu ritsjóra blaðsins. Tímaritið hlaut nafnið HA og fyrsta tölublað kom út í byrjun mars s.l.

Aðalfundur Hönnunarmiðstöðvar Íslands verður haldinn í lok maí og af því tilefni er gefin út ársskýrsla með ítarlegum upplýsingum um starfsemina. Framvinduskýrslur, aðgerða og fjárhagsáætlanir er að finna á heimasíðu Hönnunarmiðstöðvar.

Áslaug Katrín Aðalsteinsdóttir

Fulltrúi FÍLA í stjórn Hönnunarmiðstöðvar Íslands

SKÝRSLA ORÐANEFNDAR FÍLA á aðalfundi 2015

Orðanefnd Fíla skipa þau Auður Sveinsdóttir, Áslaug Traustadóttir og Yngvi Þór Loftsson.

Á síðasta aðlfundi tók Auður við formennsku af Yngva og Áslaug tók sæti í nefndinn en Samson B Harðarson óskaði eftir að láta af störfum.

Á árinu fór orðanefndin yfir fyrirbyggjandi orðabanka félagsins, en hann var vistaður á læstri síðu á eldri heimasíðu FÍLA. Orðabankinn hefur nú verið settur upp sem orðalisti á nýrri heimasíðu félagsins og er listinn opin öllum.

Ákveðið var að fara yfir orðalistann og taka þar út ýmis hugtök sem, að mati orðanefndar áttu ekki heima þar. Í staðinn var leitast við að halda inni og bæta við hugtökum sem tengjast okkar verksviði við skipulag og hönnun. Sú vinna er enn í gangi, en mikilvægt og fróðlegt væri að heyra í félagsmönnum hvort og þá hvernig þeir noti orðalistann og hvað þeir telji hann eiga að uppfylla.

Á næsta starfsári mun því orðanefndin leita eftir viðbrögðum fíla félaga til áframhaldandi þróunar og vinnu við orðalistann.

Fh. Orðanefndar

Auður Sveinsdóttir formaður

Hvanneyri 7. apríl 2015

Undirrituð hefur verið fulltrúi FÍLA í ritstjórn Landskab frá 2012. Undanfarið ár hef ég ekki mætt á fundi ritstjórnar í Kaupmannahöfn. Vegna anna var varamaður (RFK) fenginn til að taka þátt í námsferð til Oslóar á vegum ritstjórnar 4.-7. september 2014. Afrakstur ferðarinnar er grein í apríl útgáfu Landskab 2015.

Ég býð mig fram til setu í ritnefnd Landskab fyrir hönd FÍLA árið 2015.

Með kveðju

Ulla R. Pedersen

ÁRSSKÝRSLA GARÐSÖGUHÓPS FÍLA 2014-15.

Starf hópsins veturinn 2014-15 hefur verið öflugt. Strax í haust var ákveðið að fastsetja fjóra fundartíma frá október til mars. Það gekk eftir og urðu fundirnir samtals fimm, sá síðasti eftir páska. Í fyrsta sinn voru fundartímar auglýstir með vetrardagskrá Fíla. Það varð þó ekki til þess að fundirnir yrðu mikið fjölmennari. Fjöldi á hverjum fundi á bilinu 4-7, fundirnir voru haldnir í fundarherbergi Landmótunar. Aðal viðfangsefni hópsins í vetur hefur verið að móta samstarf við Minjastofnun Íslands um verndarviðmið og val á verndarverðum gördum.

Athugun á nýtilegu efni hjá nágrönnum okkar. Garðsöguhópurinn safnaði upplýsingum um verndun gamalla garða, lifandi minjar frá nágrannalöndum okkar Noregi, Danmörk og England. Sérstaklega var staldrað við skýrslu sem Riksantikvariet í Noregi hefur gefið út, „Forvaltning af historiske hager og parker i Norge“ sluttraport frá 2008, skýrslan er afurð áralangrar rannsóknarvinnu þar í landi á þessu sviði. Margt í þeirri skýrslu hljómar mjög skynsamlega og í samhljómi við okkar hugmyndir og aðstæður. Í norsku skýrslunni er m.a. lagt upp með að vernd lifandi byggingarefnis byggi á hliðstæðum hugmyndum og um líffræðilegan fjölbreytileika annar staðar í náttúrunni.

Innihald skýrslunnar í stuttu máli:

- Áhersla er lögð á þekkingarsöfnun til að svara spurningunni hvers vegna viljum við vernda lifandi græn svæði eins og garða?
- Það þarf að fara vel yfir verndarhugmyndafræði, verndarkröfur lifandi minja og hugtakaskilgreiningar
- Hvaða staði á að varðveita? Það þarf að gera vel grein fyrir menningarverðmætum og verndargildi garða og almenningsrýma.
- Gera yfirlit yfir þekkta staði en einnig að leita nýrra og skrá aðstæður og ákveða aðgerðir.
- Einnig er velt upp ýmsum hagnýtum málum varðandi vernd og verndaráform eins og eignahald.
- Fjallað er um hvernig best er að standa að vernd, gera staðlaðar reglur eða nýta staðbundna þekkingu.
- Uppbygging fagþekkingar á ræktun og gömlu verklagi til að viðhalda gömlum gördum t.d. til að velja byggingarefni eins og réttan gróður.
- Mikilvægt að gera raunhæfar verndar- og viðhaldsáætlanir.
- Val á svæðum/görðum til friðlýsingar.

Öflugt samstarf FÍLA og Minjastofnunar Íslands. Að garðsöguhópur FÍLA, í samstarfi við Minjastofnun Íslands, eigi að hafa forgöngu um og sækja um styrk fyrir rannsóknarstarf (t.d. í 6 mánuði) varðandi „stefnumótun um varðveislu íslenskra garðminja“ t.d. fyrir mastersnema eða nýútskrifaðan landslagsarkitekt (til að byrja með) til að koma málinu af stað og undirbúa það faglega. Lagt er til að skýrsla verði unnin þar sem farið verður í saumana á því hvernig rétt sé að standa að verndun og friðlýsingu grænna minja. Undirbúningur og framsetning slíkrar umsóknar þarf að vera vel ígrunduð.

Garðsöguhópur FÍLA leggur til að starfsmaðurinn nefndur hér að ofan muni starfa með hópi sérfræðinga, þ.e. fulltrúa Minjastofnunar (fornleifaþekking og sagnfræði), fulltrúa LBHÍ (almenn ræktunarþekking, garðyrkjunenntun (frá 1939), borgarskipulagsfræði og brautryðjandi í mótun garðsögu Íslands) og fulltrúa frá háskólasamfélaginu (almenn sagnfræði HÍ og listfræði LHÍ) til að fá fulla breidd í faglegan grunn við að móta verndarviðmið merkrar garða. Garðsöguhópur FÍLA óskar eftir að eiga fulltrúa í þessum sérfræðihóp.

Umræðutillögur að verndarverðum gördum. Garðsöguhópur FÍLA tók saman lista sem innihélt 20 svæði sem falla undir skráðgarða, trjágarða, almenningsgarða og nytjagarða. (sjá skýrslu til Minjastofnunar Íslands í des)

Skriða í Hörgárdal tjágarður frá fyrir 1830
Hólavallagarður í Reykjavík kirkjugarður vígður 1838
Víkurgarður kirkjugarður – Garður Schierbecks landlæknis – Bæjarfógetagarðurinn/Fógetagarðurinn
Garður Árna Thorsteinssonar landfógeta – Hressógarðurinn í Reykjavík
Austurvöllur í Reykjavík — 1875
Alþingisgarðurinn 1893-1895 Reykjavík
Múlakotsgarður í Fljótshlíð 1896
Trjáæktarstöðin á Akureyri 1899 – Minjasafnsgarðurinn
Skrúður á Núpi í Dýrafirði 1909
Lystigarður Akureyrar – 1912
Hljómskálagarðurinn í Reykjavík -1915
Hellisgerði í Hafnarfirði
Skallagrímgarði í Borgarnesi,
Jónsgarði á Ísafirði,
Austurvöll á Ísafirði
Kvenfélagsgarðinum í Neskaupstað,
Hallargarðurinn Reykjavík
Klambratún í Reykjavík.RV
RV einkagarðar á Arnarnesi
Frúargarðinum á Hvanneyri
Múlakot í Fljótshlíð

Skýrsla til Minjaverndar Íslands(sjá viðauka). Hópurinn vann greinargerð með tillögum sem var lögð fyrir Minjastofnun Íslands í byrjun desember.

Fundur með Pétri H.Ármannsyni. Pétur kom á einn fund hjá hópnum auk þess heimsótti EES hann skömmu fyrir páska til að fara nánar yfir næstu skref.

Úrvinnsla Minjaverndar Íslands. Minjastofnun stefnir að því að gefa út yfirlýsingu í samráði við eigendur og umsjónaraðila garðanna að þeir séu allir „friðlýstir sem merkir garða“ og á skrá Minjastofnunar. Síðan yrði unnið með hvern og einn garð í anda þess sem áður hefur verið getið og lögð drög að verndaráætlun og viðhaldsáætlunum. Það yrði verkefni starfsmannsins og vinnuhópsins sem áður hafa verið nefndir.

Friðun – friðlýsing. Fyrst var rætt um ákvæði í lögum um minjavernd nr.80/2012 um mun á friðun samkvæmt 100 ára reglu og friðlýsingu.

Hann sagði að 100 ára reglan væri í þeirra túlkun varúðarregla – áminning um að fara varlega og taka tillit til aðstæðna. Friðlýsing væri ferli þar sem tekin væri upplýst ákvörðun um að staður, hlutur væri

friðlýstur. Við garða uppdrætti sem sýni mörk og hnitum og rökstuðning. Ennfremur lýsing á friðlýsingarskilmála.

Tillaga að gördum til friðlýsingar. Hópurinn leggur til að kannað verði með friðlýsing eftirtalinna 9 garða sbr. fundargerð síðasta fundar hópsins.

1. Skriða í Hörgárbyggð - elsti trjágarður – alinn vera frá um 1830
2. Hólavallagarður Rvk. - kirkjugarður í borg – vígður 1838
3. Alþingisgarðurinn – garður við stofnun 1894
4. Skrúður í Dýrafirði – kennslugarður frá 1909
5. Lystigarður Akureyrar – almenningagarður frá 1912
6. Hellisgerði Hafnarfirði – almenningagarður frá 1922
7. Hallargarðurinn Reykjavík hannaður af JHB – frá 1955
8. Skaftahlíð 3 heimilisgarður JHB við parhús frá 1957
9. Mávanes 4, einbýlishúsagarður eftir RV frá því 1970 húsið eftir MV sem er friðlýst

Einar, Pétur og garðsöguhópurinn er sammála um þessa níu garða. Tillagan gefur góða mynd af gördum í sögulegu samhengi. Auk þess 2 verk eftir Reyni Vilhjálmsson sem eru í skoðun.

10. Hegranes 30, friðlýsing húss eftir Guðmund K. Kristinsson arkitekt er í skoðun og því eðlilegt að garðurinn væri friðlýstur um leið
11. Klambratún í tengslum við friðlýsingu Kjarvalsstaða sem er í athugun.

Nýlega frágengnar friðlýsing

12. Múlakot (friðlýsingu nýlokið)
13. Frúargarðurinn á Hvanneyrir (friðlýsing í ferli)

Mikilvægt að skilgreina vel hvers vegna og hvað sé friðlýst. Friðun lifandi minja (náttúruminjar) eða lifandi mannvistarminjar. PHÁ sagði það réttara að nota minjalögin til þess að ná utan um friðlýsingar á mannvistargróðri, þ.e. trjá, runnum og fjölæringum. Það þarf að færa fram rök fyrir hverju fyrir sig.

Hvernig væri best að haga samstarfi FÍLA og MSÍ. Lagt er til að FÍLA fái leiðsögn, handleiðslu við að undirbúa styrkumsókn til þess að ráða mann til að móta faglegan grunn og umræðu um lifandi friðlýsingu (sbr. norska heftið). Við vorum sammála um að Minjastofnun ætti að vera með í ráðum við undirbúning fyrir styrkumsókn til þeirra sjóða sem koma til greina. Ennfremur að Minjastofnun hýsi hugsanlegan styrkþega.

Tveir sjóðir í kringum Minjastofnun sem koma til greina, Húsafriðunarsjóður og Fornleifasjóður. Frestur til að skila inn velgrundaðri umsókn er 1. des. í Húsafriðunarsjóð og 1. janúar í Fornleifasjóð.

Ennfremur er möguleiki að líta til Forsætisráðuneytisins eftir að hluti af þjóðmenningarmálaflokknum var fluttur þangað, en þar er möguleiki að sækja um styrki.

Kópavogi 8. apríl 2015

Auður, Ásta Camilla, Arnar Birgir, Einar, Samson og Þórhildur.

XLAND – Skýrsla vinnuhóps

Vinnuhópur: Heiða Aðalsteinsdóttir og Svava Þorleifsdóttir og Jóhannes Freyr Þorleifsson

Vinnuhópur FÍLA fyrir Hönnunarmars 2013 sótti um styrk úr Hönnunarsjóði Auroru vegna XLAND verkefnisins. Hópurinn hlaut 400.000 kr styrk úr sjóðnum til áframhaldandi verkefna sem tengdust heimasíðunni.

Markmið verkefnisins:

Styrkur Hönnunarsjóðs Auroru gerði hópnum kleift að gera umtalsverðar betrubætur á heimasíðunni. Frá byrjun verkefnisins deildi hópurinn skýrri framtíðarsýn um hvernig hann vildi sjá heimasíðuna. Það má segja að með verkefninu fyrir HMars 2013 hafi orðið til góð prótótýpa auk þess sem góðar viðtökur staðfestu grun okkar um að síða sem þessi ætti sannarlega rétt á sér.

Markmið verkefnisins voru skýrð í samningi við Hönnunarsjóð Auroru en þau voru eftirfarandi:

Betrumbætur á viðmóti heimasíðunnar:

- Frá upphafi var lagt upp með að viðmót heimasíðunnar styddi jafn vel við tölvur, spjaldtölvur og snjallsíma.
- Hópnum þótti mikilvægt að heimasíðan styddi við samfélagsmiðla og hægt væri að deila verkefnum.
- Hópurinn taldi mikilvægt að bjóða upp á þann valkost að hægt væri að skoða heimasíðuna á ensku.
- Betrumbætur á bakenda heimasíðunnar þannig að auðveldara sé að setja inn ný verkefni.

Þessar breytingar höfðu í för með sér að nauðsynlegt reyndist að smíða nýja heimasíðu frá grunni. Í leiðinni var ákveðið að endurskoða útlit síðunnar. Þetta reyndist tímafrekara en lagt var upp með í áætlun verkefnishópsins til Hönnunarsjóðs Auroru, enda allir meðlimir hóps að vinna í verkefninu í frístundum sínum. Þrátt fyrir að breytingarnar hafi verið tímafrekar eru þær mikilvægar fyrir framþróun heimasíðunnar. Það verður auðveldara að vekja á henni athygli þegar hægt er að deila einstökum verkefnum. Gott viðmót í snjallsímum og spjaldtölvum eykur notendavæni hennar, enda hugmyndin sú að notandinn geti nálgast upplýsingar um verkefnin þar sem þau eru staðsett sem og skoðað hvort áhugaverð verkefni séu staðsett nálægt honum. Að lokum gefur enski hluti síðunnar færi á því að vekja athygli á heimasíðunni utan landsteinana og styður við stærri notendahóp en einungis þá sem hafa vald á íslenskri tungu :)

Markaðssetning heimasíðunnar

Þegar forritun og hönnun á nýrri síðu er lokið mun verkefnishópurinn bæði taka við nýjum verkefnum af landinu öllu og vinna í markaðssamskiptum. Ætlunin er að hafa samband við fagsíður hérlandis og erlendis og kynna verkefnið þar og fá hlekk á XLANDið. Dæmi um síður eru t.d. Hönnunarmiðstöð Íslands, IFLA, ASLA, norrænar fagsíður og fleira. Að auki munum við reyna að vekja athygli á síðunni með greinarskrifum, t.d. í nýtt þverfaglegt hönnunartímarit, en annað tölublað þess kemur út í haust. Einnig vonumst við til að FÍLA félagar verði góðir sendiherrar fyrir síðuna með því að vekja athygli á henni um sína miðla og með því að deila verkefnum og þess háttar.

Næstu skref:

Sem stendur er enn verið að leggja lokahönd á ofangreind markmið en ferlið er langt komið. Verkefnishópurinn er um þessar mundir að handflytja öll verkefnin af gömlu XLAND síðunni yfir á þá nýju og villuprófa hana. Þetta verður svona “þægileg innvinna” um páskana, því við stefnum öllum árum að því að hafa síðuna tilbúna á aðalfundi FÍLA í apríl n.k.

Heiða og Svava eru reiðubúnar að fylgja síðunni eftir og sjá til þess að ný verk verði reglulega sett inn á heimasíðuna, þannig að hún haldist lifandi og trekki að heimsóknir. Þar vonumst við áfram eftir góðu samstarfi við ykkur FÍLA félag. Það eru svo mörg verk af landinu öllu sem við iðum í skinninu með að geta bætt inn á heimasíðuna.

Við hlökkum til þess að halda áfram að koma verkum landslagsarkitekta á Íslandi á korti í samvinnu við ykkur öll.